

діяльності роботи кожної освітньої установи, що забезпечує взаємодію та взаємозбагачення основної та додаткової освіти; як невід'ємної частини художньої проектної діяльності: публічні виступи, участь в інсценуваннях, постановках музично-театральних творів та ін.; як творчий досвід виконавства у контексті соціально значущої діяльності, спрямованої на розвиток музично-мистецького середовища школи, села, міста.

Список використаних джерел

1. Стець Г. В. Сучасні підходи до формування вокально-хорових навичок учнів на уроках музичного мистецтва. *ScienceRise. Pedagogical Education*. 2016. 2(5). С. 55-59.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ В КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Чернявська Марина Антонівна, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти 1 року навчання Навчально-наукового інституту педагогіки і психології Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Науковий керівник: Пішун Сергій Григорович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

Ключові слова: комунікативна компетентність, НУШ, педагогічні методи.

У нашому сьогоденні учень, здебільшого, оточений технологіями, знаходиться в інформаційному середовищі, тому не просто викликати у нього цікавість до художніх творів, розкрити багатство слова як витвору мистецтва, неповторність і красу рідної мови. Виникають складнощі в розумінні понять, що ототожнюють любов до Батьківщини, історії рідного краю. Погіршується розуміння стосунків, почуттів іншої особи у формі співпереживання.

Як результат, перед учителем постає проблема побудови уроку, який би зацікавив учнів, зміг залучити до співпраці, активізував їх навчально-пізнавальну діяльність як запоруку міцних знань та формування комунікативної компетентності.

Однією з важливих проблем сучасних лінгводидактичних досліджень є пошук методів, прийомів і форм навчання, що спрямовані на результативність таких важливих компонентів змісту навчання, як мовна і мовленнєва компетентності, які є складниками комунікативної компетентності учнів. Як зазначають В. Сиротенко і А. Акрітова, «мовна компетенція складається з двох компонентів: це мовний досвід, який накопичується дитиною під час безпосереднього спілкування і діяльності, та мовні знання, засвоєні у процесі спеціального навчання» [3].

Надзвичайно багато досліджень присвячено пошукові дидактичних шляхів розвитку мовленнєвих та комунікативних умінь молодших школярів. Питання комунікативної компетентності як інтегрованої властивості особистості, що включає розвинені комунікативні здібності та сформовані уміння і навички міжособистісного спілкування, досліджено у працях багатьох вітчизняних науковців (І. Бех, Л. Бірюк, А. Богуш, М. Вашуленко, О. Вашуленко, Н. Марецька, О. Овчарук, О. Пометун, О. Савченко та ін.); окреслено шляхи розвитку комунікативної компетентності

молодших школярів у наукових розвідках сучасних дослідників (С. Копелюк, Т. Олійник, М. Пентилюк та ін.).

Результати проаналізованих досліджень засвідчили широкий спектр наукових пошуків щодо проблеми формування комунікативної компетентності молодших школярів, проте у світлі реалізації сучасних концепцій проблема формування комунікативної компетентності молодших школярів на уроках читання потребує додаткових досліджень.

Мета публікації: проаналізувати проблеми розвитку комунікативної компетентності молодших школярів на уроках читання в контексті концепції Нової української школи, визначити основні з них та окреслити способи їх вирішення.

У контексті дослідження проблеми будемо послуговуватися терміном «компетентність», яка є комплексною характеристикою особистості, і містить в собі суму знань, навичок та відносин, що дають змогу ефективно здійснювати певну діяльність. На кожному віковому етапі компетентність має орієнтовні показники розвитку особистості. У світлі нашого дослідження актуальним є питання формування комунікативної і читацької компетентності молодших школярів.

На нашу думку, здатність до комунікації є базовою та необхідною для всіх видів діяльності і проявляється у всіх сферах життя та навчання під час організації колективної діяльності молодших школярів, тому ми комунікативну компетентність розглядаємо як ключову, «наскрізну», інтегративну.

Нова українська школа – це концепція, яка передбачає суттєву перебудову системи освіти в Україні з метою підготовки молодого покоління до життя в сучасному світі, враховуючи сучасні вимоги, технології та педагогічні підходи. Проте розвиток освіти в контексті Нової української школи також стикається з рядом проблем:

1. Необхідність реформування програм та методик навчання, до таких, що будуть відповідати сучасним вимогам і враховувати індивідуальні потреби учнів.
2. Впровадження Нової української школи вимагає підготовки вчителів до нових педагогічних підходів, використання інноваційних технологій та роботи з індивідуальними потребами кожного учня.
3. Недостатня матеріально-технічна база шкіл, відсутність доступу до сучасних технологій та інших навчальних ресурсів.
4. Перехід до нових підходів може бути складним для учнів та їх батьків, особливо якщо вони звикли до традиційних методів навчання.
5. Необхідно розробляти нові методи оцінювання, які відповідали б новим цілям та підходам освітнього процесу.
6. Важливо забезпечити належний супровід як для учнів, так і для вчителів у процесі впровадження Нової української школи, щоб уникнути опору та максимально використовувати позитивні аспекти нової концепції.

Ці проблеми потребують комплексного підходу та спільних зусиль держави, шкіл, вчителів, батьків та інших зацікавлених сторін для успішної реалізації концепції Нової української школи і подальшого розвитку освіти в Україні.

Проблеми розвитку комунікативної компетентності молодших школярів на уроках читання можуть включати різноманітні аспекти, які варто враховувати при плануванні та проведенні уроків. Так, молодші школярі можуть мати проблеми з розумінням основного змісту тексту або важких слів. Це може обмежити їхню здатність обговорювати прочитане та висловлювати свої думки. Це може бути пов'язано з відсутністю словникового запасу, страхом перед публічним виступом або низькою самооцінкою. Деякі учні можуть бути менш комунікабельними або не мати досвіду ефективного спілкування з однокласниками та вчителем. Якщо тема тексту не цікавить учнів, вони можуть бути менш мотивовані для спілкування про нього.

Для подолання цих проблем можна використовувати різноманітні педагогічні методи та підходи:

1. Стимулювальні завдання, які спонукають учнів думати та обговорювати свої думки. Наприклад, запитайте учнів про їх власний досвід, спостереження чи враження від прочитаного тексту.

2. Розвиток словникового запасу. Потрібно пропонувати учням нові слова та фрази, пов'язані з темою тексту, використовувати словничок для пояснення незрозумілих термінів.

3. Робота в групах. Організуйте діяльність учнів у малих групах, щоб стимулювати спілкування та взаємодію між ними.

4. Моделювання мовлення. Показуйте учням, як формулювати свої думки та висловлювати їх усно. Використовуйте моделі або приклади власного мовлення.

5. Створення мотивації. Обирайте тексти, які зацікавлять учнів та стимулюватимуть їх до активної участі у дискусіях.

6. Підтримка і позитивне спілкування. Підтримуйте учнів, які виражають свої думки, навіть якщо вони роблять помилки. Створіть атмосферу взаєморозуміння та позитивного спілкування на уроках.

Ці підходи допоможуть стимулювати розвиток комунікативної компетентності молодших школярів на уроках читання.

Комунікативні навички допомагають не лише досягати успіху в освіті та роботі, а й будувати здорові та щасливі відносини з оточенням. Тому розвиток цих навичок у початкових класах є вкрай важливим для подальшого життя.

Подальші дослідження формування комунікативної компетентності на уроках літературного читання в 3 класі можуть допомогти глибше зрозуміти ефективні методи та стратегії, які сприяють розвитку цих навичок у дітей даного віку. Дослідження можуть спрямовуватися на оцінку впливу різних навчальних програм на розвиток комунікативної компетентності учнів. Порівняння різних підходів до викладання літературного читання та їх вплив на формування комунікаційних, критичних та соціальних навичок може дати цінні висновки для покращення навчального процесу. Також дослідження можуть вивчати вплив зовнішніх факторів, таких як рівень підтримки від батьків, класного керівника, шкільного середовища тощо.

Результати таких досліджень можуть сприяти покращенню педагогічної практики та допомогти вчителям оптимізувати свою роботу з метою більш ефективного формування комунікативної компетентності учнів на уроках літературного читання в 3 класі.

Список використаних джерел

1. Бібік Н. М. Формування предметних компетентностей в учнів початкової школи : монографія / Н. М. Бібік, М. С. Вашуленко, В. О. Мартиненко та ін. Київ : Педагогічна думка, 2018. 346 с.

2. Пометун О.І. Теорія і практика послідовної реалізації компетентнісного підходу в досвіді зарубіжних країн / Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О. В. Овчарук. Київ : К.І.С., 2004. С. 16-25.

3. Сиротенко В., Акритова А. Особливості формування мовленнєво-комунікативної компетентності на уроках літературного читання в 2-4 класах. URL: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.11.2019.197219> (Дата звернення 27.11 2023).

ПРОБЛЕМИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ І НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА

Шакотько Віктор Васильович,

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри технологічної і професійної освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

Ключові слова: штучний інтелект, нова українська школа, підготовка вчителя.